

**De eerste steenlegging van het kerkgebouw Johannes de Doper
Montfoort 9 juni 1924.**

" Den tweeden Pinksterdag van het jaar 1924, den 9 den der maand Juni werd door den WelEerw. Heer Pastoor in opdracht van Z. D. H. de eerste steen gelegd in den voet van den kolom, die links de afsluiting vormt van het priesterkoor en met drie andere kolommen den centraal-toren draagt. Deze steenlegging geschiedde onder een groeten toeloop van volk onmiddellijk na de plechtig gezongen H. Mis, waarin Gods zegen over den bouw was afgesmeekt. De Pastoor werd hierbij geassisteerd door den WelEerw. Pastoor H. v. d. Waarden van Harmelen en L. G. Le Roux, Pastoor van Oudewater, benevens door de Eerw. Heeren kapelaans J. H. A. Frank, P. A. W. J. Koelman en den rustenden missionaris P. Groot, inwonend priester van het St. Antoniusgesticht. Nadat de oorkonde in den steen was ingemetseld hield de WelEerw. Heer Pastoor een toespraak tot zijn parochianen om hen te stemmen tot dankbare vreugde, nu onder Gods. zegen het werk, ja meer, hun werk, ter eere Gods begonnen, zoover gevorderd was, en om hun, naast de stoffelijke bijdrage, die

zij schonken, ook de geestelijke bijdrage van hun gebed te verzoeken voor het verdere welslagen. "

Zo lezen we in het boekje "Beschrijving van de nieuwe kerk te Montfoort" uit 1925.

Bijna 100 jaar

Het is alweer 100 jaar geleden dat de eerste steen werd geplaatst. Het is bijna niet voor te stellen dat met de middelen van toen, zo'n groot gebouw in zo'n korte tijd is neergezet.

Iets van de historie.

De oude kerk die in 1864 in gebruik was genomen had veel last van vocht. Al in 1865 lezen we al van vochtproblemen aangaande de vloer. Hiervoor moest alweer geld bijeen worden gebracht, een financiële tegenvaller. In 1901 lezen we van scheuren en een kleine verzakking, in 1906 wordt gesproken over grote herstellingen en flinke kosten en hier wordt goedkeuring bij de Bisschop gevraagd in 1907 wordt nog eens om een verhoging daarvan gevraagd.

Uit een brief van 16 november 1917, van architect [Hermanus Kroes](#), lezen we een omschrijving van de werkzaamheden die volgens hem nodig zijn om het kerkgebouw te repareren.

1. Alle lichtvensters verwijderen en door nieuwe vervangen
2. De gestukadoorde gewelven geheel uitbreken en hiervoor gemetselde gewelven aanbrengen
3. De dakgoten uitbreken en geheel vernieuwen
4. Het leidendak afbreken en hiervoor nieuwe leien bedekking in maanverband opbrengen met gedeeltelijke vernieuwing van houten bebording
5. De specie-laag van de wanden in de kerk die grotendeels reeds is afgevallen en verteerd is afhakken en de wanden opnieuw bepleisteren na vooraf alle scheuren dichtmaken en met metaalgaas bezetten

6. De topgevels die voor een groot gedeelte zijn ingewaterd, zover dat nodig is afbreken en opnieuw metselen tot onder de kap en de kap daaroverheen brengen
7. De muren, plafond en kap van de sacristie bijna geheel vernieuwen
8. De muren aan de buitenzijde gedeeltelijk opnieuw invoegen en de scheuren dichtmaken

De uitvoering was begroot tussen de 35.000 en 40.000 gulden.

Zo wordt er verder gezocht naar oplossingen en komt er ook een voorstel Brief van de "Naamlose Vennootschap [Utrechtse Asphaltfabriek](#)" om de muur met een gezamenlijk oppervlakte van ongeveer 180 m² afdoende met muurasfalt te bewerken.

Op 26 december 1922 wordt door Pastoor Spaan een voorstel gedaan tot aanbouw of nieuwbouw der kerk en de heer [Wolter ter Riele](#) uit Utrecht te vragen daarvoor een plan en begroting te maken. Dat voorstel werd door het kerkbestuur goedgekeurd. De architect was een paar dagen later al in Montfoort.

In de notulen van 24 mei 1923 lezen we: " Door den zeer eerwaarde Pastoor werd meegedeeld dat de plannen en begrotingen der a.s. verbouwen den kerk waren ingekomen en werd overgegaan deze te bespreken nadat deze door de voorzitter waren voorgelezen en duidelijk gemaakt bleek dat de verbouwingen der oude kerk een som van 105.000,00 gulden zou vorderen, ook was er bijgevoegd een tekening en begroting eener nieuwe kerk waarvan de kosten een som van 134.000,00 zouden zijn, wat aanleiding gaf dat na bespreking met algemene stemmen besloten werd mits de geldmiddelen daarvoor voldoende inkwamen tot nieuwbouw over te gaan waarop de zeereerwaarde heer pastoor meedeelde a.s. zondag dit aan de parochie mee te delen en hun tevens voor te bereiden en bekend te maken de plannen hoe zij mede kunnen werken om de financiële te boven te komen"

Besluit voor nieuwbouw

In de vergadering op 7 juni 2023 maakt de pastoor bekend dat er al voor 86.000,00 was ingeschreven en dat nog niet alles binnen was en daardoor het vereiste startbedrag van 95.000,00 zou worden behaald. Er werd besloten tot nieuwbouw.

Er werd goedkeuring gevraagd bij de Aartsbisschop en na goedkeur op 2 juli 1923 van de tekeningen, begroting en voorgenomen bouw, werd de opdracht gegeven aan de Kerk-Architect Wolter te Riele te Utrecht.

De aanbesteding (aanbesteding bestond uit het bouwen van de nieuwe kerk, het afbreken van de oude kerk en het verbouwen van de pastorie) volgde op 28 Augustus van datzelfde jaar. Zie de advertentie

In de vergadering van 3 september 1923 waren de aanbestedingen bekend. Meerdere aannemers hadden op één of meer van de onderdelen ingeschreven. Toen de aanbestedingen bekend waren, begonnen parochianen zich sterk te maken dat de aanbesteding gegund moest worden aan aannemers uit de parochie te weten A.W. Stolker en J. Versteegen. Toen beide hun prijzen hadden laten zakken

werd door het kerkbestuur besloten de sloop van de bestaande kerk en het bouwen van de nieuwe kerk aan de heer A.W. Stolker en het verbouwen van de pastorie aan de heer Versteegen in opdracht te geven.

Sloop van de oude kerk

De oude kerk moest eerst worden gesloopt voor het nieuw gebouwd kon worden. Op 4 september 1923 werden de altaren afgebroken en de daadwerkelijke afbraak begon op 12 september, 's morgens om 7:00 uur. De eerste grote vieringpilaar viel op maandag 8 oktober.

Vrijdag 12 oktober 1923 vóór de middag om 11:00 uur werd in tegenwoordigheid van Pastoor Spaan, het kerkbestuur alsmede het dagelijks bestuur van de gemeente, de eerste paal geslagen.

Het hien van de palen wilde in eerste instantie niet zo vlotten; het werk werd wel twee keer stil gelegd. Maar uiteindelijk was het heiwerk in de tweede week van Juni voltooid. Meer detail over dat heiwerk, klik [hier](#).

De eerste steen

En zo belanden we uiteindelijk bij de eerstesteenlegging op 9 juni 1923. De Krant Het Centrum doet van deze steenlegging het volgende verslag:

*“Maandag na de Hoogmis had de plechtige eerste steenlegging plaats van de nieuwe R. K. Kerk. In processie, voorafgegaan door het Kruis, trok men van de Noodkerk naar het terrein der nieuw te bouwen kerk en wel eerst de parochianen, daarna het zangkoor, vervolgens de genoodigden, zijnde het Kerk- en Armbestuur, het Gemeentebestuur en de voorzitters van alle R. K. Vereenigingen, daarna alle Eerw. Zusters, gevolgd door de Parochie-geestelijken en de H.H. Pastors van Oudewater en Harmelen. Na de gebruikelijke ceremoniën werd de gedenksteen, zijnde een hardsteen, die aan een katrol hing, neergelaten, nadat de Z.Eerw. heer Pastoor Spaan daaronder de specie had aangebracht. De steen bevat het opschrift: *Primarium lapidem me posuit C. M. J. Spaan, 9 Juni Ao. Dj. 1924.* Daarna werd een oorkonde, die dit feit omschreef, door alle genoodigden geteekend en in den hardsteen gedenksteen*

gemetseld. De Pastoor richtte daarop het woord tot de parochianen om hen te danken dat zij voor dit doel zonder collecten, doch alleen op aansporing van hun herder, ruim f 100.000 hadden bijeengebracht. roemde de vrijgevigheid der Montfoortse Katholieken daar waar het Gods eer betrof en twijfelde niet of Gods zegen zou op dit alles rusten. Vervolgens werd een steen gelegd onder het Hoofdaltaar door de Eerw. Overste van het klooster, den Burgemeester, Kerk- en Armmeeesters en vete parochianen. Hen daarbij gehouden collecte bracht f 112 op.”

Deze steen heeft een tijd verborgen gezeten onder het verhoogde Priesterkoor bij een interieur verandering. Met de herinrichting van 2009 is hij weer in het zicht gekomen.